

Pozvánka na medzinárodnú konferenciu

Historický ústav Slovenskej akadémie vied, v. v. i. Vás pozýva na medzinárodnú konferenciu

Ad Cannas Pannonias – predzvesť a pamäť bitky pri Moháči (1526)

V roku 2026 si pripomíname 500. výročie bitky pri Moháči, udalosti, ktorá na niekoľko storočí zásadne ovplyvnila vývin strednej Európy a ktorá sa bežne v maďarskej a slovenskej historiografii vníma ako predel medzi stredovekom a novovekom. Uhorský autor z prvej polovice 18. storočia prirovnal bitku pri Moháči k starovekej bitke pri Kannách, jednej z najhorších porážok, aké kedy Rimania utrpeli vo svojich dejinách. Naša konferencia si kladie za cieľ reflektovať tento pomyselný medzník medzi stredovekom a novovekom v širších súvislostiach – chceme sa pozrieť na to, čo ho duchovne i materiálne predznamenovalo a akú pamäťovú stopu zanechal v intelektuálnej i materiálnej oblasti. Chceme skúmať kontinuitu i diskontinuitu v dejinnom vývine Uhorska i celej strednej Európy. Chceme sa pýtať, čo Moháč dejinám vzal a, naopak, čo im priniesol. Nechceme sa sústrediť len na negatíva spojené s touto udalosťou, ale chceme zhodnotiť aj jej pozitívne stránky.

Možné okruhy tém príspevkov (len návrh):

- ¶ Neskorostredoveká politická kultúra a vnímanie osmanskej expanzie
- ¶ Apokalyptické myslenie, proroctvá a interpretácie krízy
- ¶ Duchovný život, reformné hnutia a cirkevné štruktúry v predvečer bitky pri Moháči
- ¶ Humanistické interpretácie porážky a katastrofy
- ¶ Osmansko-habsbursko-uhorské prepojenia a vzťahy
- ¶ Vplyv osmanskej prítomnosti na materiálnu kultúru
- ¶ Transformácia krajiny po bitke pri Moháči

- ¶ Moháč v historickom písomníctve 16. až 18. storočia
- ¶ Čo Moháč „ukončil“: stredoveké štruktúry, elity a politické modely
- ¶ Čo Moháč „vytvoril“: nové identity, politické kultúry a mocenské konfigurácie
- ¶ Protiturecký diskurz pred Moháčom a po ňom

Konferencia sa uskutoční v **dňoch 21.–22. októbra 2026** v Malom kongresovom centre Vydavateľstva VEDA v Bratislave.

Abstrakty v slovenčine alebo v češtine v rozsahu cca 200 slov posielajte na adresu svoradzavarsky@gmail.com do **15. mája 2026**. Oznámenie o prijatí príspevku bude komunikované do konca mája. Organizátor nebude požadovať žiaden konferenčný poplatok. Z konferencie sa plánuje vydanie zborníka.

Prípravný výbor konferencie:

Michal Celnar, PhD (michal.celnar@savba.sk)

Martin Neumann, PhD (martin.neumann@savba.sk)

Štefan Szalma, PhD (stefan.szalma@savba.sk)

Svorad Zavorský, PhD (svoradzavarsky@gmail.com)

Call for Papers

The Institute of History of the Slovak Academy of Sciences invites you to take part in the international conference

Ad Cannas Pannonias: Omens and Memories of the Battle of Mohács (1526)

In 2026, we commemorate the 500th anniversary of the Battle of Mohács, an event that fundamentally shaped the development of Central Europe for several centuries and is commonly regarded in Hungarian and Slovak historiography as a dividing line between the Middle Ages and the early modern period. A Hungarian author of the first half of the eighteenth century compared the Battle of Mohács to the ancient Battle of Cannae, one of the most devastating defeats in Roman history. Our conference aims to reflect on this symbolic watershed between the medieval and early modern periods in a broader context. We seek to examine what spiritually and materially foreshadowed it and the kind of legacy it left in both intellectual and material realms. We aim to explore continuity and discontinuity in the historical development of the Kingdom of Hungary and of Central Europe as a whole. We ask what Mohács took from history and, in turn, what it contributed to it. Rather than focusing solely on the negative aspects associated with this event, we also seek to assess its positive dimensions.

Possible topics include, but are not limited to:

- ¶ Late medieval political culture and perceptions of Ottoman expansion
- ¶ Apocalyptic thought, prophecy, and providential interpretations of crisis
- ¶ Spiritual life, reform movements, and ecclesiastical structures on the eve of Mohács
- ¶ Humanist interpretations of defeat and catastrophe
- ¶ Ottoman–Habsburg–Hungarian entanglements
- ¶ The impact of the Ottoman presence on material culture
- ¶ Landscape transformation after the Battle of Mohács
- ¶ Mohács in historical writing from the 16th to the 18th centuries
- ¶ What Mohács “ended”: medieval structures, elites, and political models
- ¶ What Mohács “created”: new identities, political cultures, and power configurations
- ¶ Anti-Turkish discourse before and after Mohács

The conference will be held **on 21–22 October 2026** at the Small Congress Centre of VEDA Publishing House in Bratislava.

Abstracts in English or German of about 200 words should be submitted to svoradzavarsky@gmail.com by 15 May 2026. Acceptance notifications will be sent by the end of May. No conference fee will be required. A volume of conference proceedings is planned.

Organizing Committee of the Conference:

Michal Celnar, PhD (michal.celnar@savba.sk)

Martin Neumann, PhD (martin.neumann@savba.sk)

Štefan Szalma, PhD (stefan.szalma@savba.sk)

Svorad Zavarský, PhD (svoradzavarsky@gmail.com)

Aufruf zur Einreichung von Konferenzbeiträgen

Das Historische Institut der Slowakischen Akademie der Wissenschaften lädt Sie zur internationalen Konferenz ein:

Ad Cannas Pannonias – Vorzeichen und Erinnerungen an die Schlacht bei Mohács (1526)

Im Jahr 2026 begehen wir den 500. Jahrestag der Schlacht bei Mohács, eines Ereignisses, das die historische Entwicklung Mitteleuropas über mehrere Jahrhunderte hinweg grundlegend geprägt hat und in der ungarischen und slowakischen Historiographie gemeinhin als Zäsur zwischen Mittelalter und Früher Neuzeit wahrgenommen wird. Ein ungarischer Autor aus der ersten Hälfte des 18. Jahrhunderts verglich die Schlacht bei Mohács mit der antiken Schlacht von Cannae, einer der

verheerendsten Niederlagen in der Römischen Geschichte. Ziel unserer Konferenz ist es, diesen symbolischen Wendepunkt zwischen Mittelalter und Früher Neuzeit in einem breiteren Zusammenhang zu reflektieren. Wir möchten untersuchen, was ihn geistig wie materiell vorzeichnete und welche Spuren er in der intellektuellen wie materiellen Wirklichkeit hinterlassen hat. Dabei sollen Kontinuitäten und Diskontinuitäten in der historischen Entwicklung des Königreichs Ungarn sowie Mitteleuropas insgesamt beleuchtet werden. Wir möchten der Frage nachgehen, was Mohács der Geschichte genommen und was es ihr im Gegenzug gebracht hat. Dabei wollen wir uns nicht ausschließlich auf die negativen Aspekte dieses Ereignisses konzentrieren, sondern auch seine positiven Seiten in den Blick nehmen.

Mögliche Themen umfassen unter anderem:

- ¶ Spätmittelalterliche politische Kultur und Wahrnehmungen der osmanischen Expansion
- ¶ Apokalyptisches Denken, Prophetie und providenzielle Kriseninterpretationen
- ¶ Geistliches Leben, Reformbewegungen und kirchliche Strukturen am Vorabend der Schlacht bei Mohács
- ¶ Humanistische Deutungen von Niederlage und Katastrophe
- ¶ Osmanisch-habsburgisch-ungarische Verflechtungen
- ¶ Der Einfluss der osmanischen Präsenz auf die materielle Kultur
- ¶ Landschaftliche Transformation nach der Schlacht von Mohács
- ¶ Mohács in der Geschichtsschreibung des 16. bis 18. Jahrhunderts
- ¶ Was Mohács „beendete“: mittelalterliche Strukturen, Eliten und politische Modelle
- ¶ Was Mohács „hervorbrachte“: neue Identitäten, politische Kulturen und Machtkonfigurationen
- ¶ Antitürkischer Diskurs vor und nach Mohács

Die Konferenz wird **am 21.–22. Oktober 2026** im Kleinen Kongresszentrum des VEDA-Verlags in **Bratislava** abgehalten.

Bitte senden Sie Abstracts von ca. 200 Wörtern in deutscher oder englischer Sprache **bis zum 15. Mai 2026** an svoradzavarsky@gmail.com. Die Benachrichtigung über die Annahme der Beiträge erfolgt bis Ende Mai. Es wird keine Konferenzgebühr erhoben. Die Veröffentlichung eines Tagungsbandes ist vorgesehen.

Organisationsteam der Konferenz:

Michal Celnar, PhD (michal.celnar@savba.sk)
Martin Neumann, PhD (martin.neumann@savba.sk)
Štefan Szalma, PhD (stefan.szalma@savba.sk)
Svorad Zavarský, PhD (svoradzavarsky@gmail.com)

